

p-ISSN 2815-648X
p-ISSN 1859-4611
e-ISSN 3030-4717

Tạp chí

KHOA HỌC TÂY NGUYÊN

Tay Nguyen Journal of Science

SÁNG TẠO - CHẤT LƯỢNG - HỘI NHẬP

Vol 19 • No 2, April of 2025

TẠP CHÍ KHOA HỌC TÂY NGUYÊN

TỔNG BIÊN TẬP

PGS.TS. Lê Đức Niêm

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP

PGS.TS. Nguyễn Văn Nam

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG

GS.TS. Nguyễn Anh Dũng

ỦY VIÊN

GS.TS. San-Lang Wang	I Đại học Tamkang, Đài Loan
GS.TS. Lê Thị Thanh Nhân	I Bộ Giáo Dục và Đào tạo
GS.TS. Trương Bá Thanh	I Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng
GS.TS. Lê Đức Ngoan	I Trường Đại học Nông lâm, Đại học Huế
GS.TS. Đinh Quang Khiếu	I Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế
GS.TS. Đặng Tuấn Đạt	I Trường Đại học Y Dược Buôn Ma Thuột
PGS.TS. Đặng Hà Việt	I Cục Thể dục Thể thao, Bộ Văn hóa Thông tin và Du lịch
PGS.TS. Đoàn Thị Tâm	I Trường Đại học Sư Phạm Thành phố Hồ Chí Minh
PGS.TS. Buôn Krông Thị Tuyết Nhung	I Trường Đại học Tây Nguyên
PGS.TS. Nguyễn Phương Đại Nguyên	I Trường Đại học Tây Nguyên
PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Hương	I Trường Đại học Tây Nguyên
PGS.TS. Trần Quang Hạnh	I Trường Đại học Tây Nguyên
PGS.TS. Phan Văn Trọng	I Trường Đại học Tây Nguyên

TRƯỞNG BAN THƯ KÝ - PHỤ TRÁCH TRỊ SỰ

TS. Nguyễn Đình Sỹ I Phòng KH&QHQT

THÀNH VIÊN BAN THƯ KÝ

CN. Y Zina Ksor	I Phòng KH&QHQT
ThS. Trần Thị Minh Hà	I Phòng KH&QHQT
KS. Lê Thụy Vân Nhi	I Phòng KH&QHQT
TS. Dương Quốc Huy	I Khoa KHTN&CN

ĐỊA CHỈ TÒA SOẠN

Phòng Khoa học & Quan hệ Quốc tế, trường Đại học Tây Nguyên

567 Lê Duẩn, TP. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk, Việt Nam

Điện thoại: (84) 262.3853.276 Fax: (84) 262.3825.184

E-mail: tapchikhoahocdhtn@ttn.edu.vn | Website: <https://tnjos.vn>

p-ISSN 1859-4611 & 2815-648X/ e-ISSN 3030-4717

Giấy phép hoạt động báo chí in số 197/GP-BTTTT,
do Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 06/6/2023
In 50 quyển, khổ 20x29cm. In tại Công ty TNHH một thành viên In Đắk Lắk,
45 Nguyễn Tất Thành, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk.
In xong và nộp lưu chiểu tháng 04 năm 2025.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN
TAY NGUYEN UNIVERSITY

Tạp chí **KHOA HỌC TÂY NGUYÊN**

Tay Nguyen Journal of Science

p-ISSN 1859-4611 & 2815-648X/ e-ISSN 2815-6471

Tập 19 - Số 2, tháng 04 năm 2025
Vol 19 - No 2, April of 2025

MỤC LỤC	TABLE OF CONTENTS	Tr./ pp.
KHOA HỌC TỰ NHIÊN VÀ CÔNG NGHỆ	NATURAL SCIENCES AND TECHNOLOGY	
1. Ảnh hưởng của phương pháp chưng cất tinh dầu đến thành phần hóa học và khả năng ức chế một số enzyme của tinh dầu gừng gió (<i>Zingiber zerumbet</i>) được trồng tại thành phố Buon Ma Thuot	Effects of essential oil distillation method on the chemical composition and enzyme inhibitory activity of <i>Zingiber zerumbet</i> essential oil cultivated in Buon Ma Thuot city	
Nguyễn Thị Thanh, Bùi Thị Quỳnh Hoa, Đoàn Mạnh Dũng, Đoàn Chiến Thắng, Vũ Bích Thủy & Nguyễn Bằng Phương	Nguyen Thi Thanh, Bui Thi Quynh Hoa, Doan Manh Dung, Doan Chien Thang, Vu Bich Thuy & Nguyen Bang Phuong	1
2. Tái sử dụng phụ phẩm đậu nành trong sản xuất sinh khối <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> và đánh giá tiềm năng chống nấm <i>Fusarium</i>	Reutilization of soybean by-product for biomass production of <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> and evaluation of its antifungal potential against <i>Fusarium</i>	
Trần Thị Hà Trang, Ngô Văn Anh, Nguyễn Văn Bốn & Nguyễn Anh Dũng	Tran Thi Ha Trang, Ngo Van Anh, Nguyen Van Bon & Nguyen Anh Dung	13
3. Bất đẳng thức kiểu Hermite-Hadamard cho tích của hai hàm (p, h) -lồi	Hermite-Hadamard-type inequalities for product of two (p, h) -convex functions	
Lê Bá Thông & Nguyễn Ngọc Huệ	Le Ba Thong & Nguyen Ngoc Hue	22
KHOA HỌC SỨC KHỎE	HEALTH SCIENCES	
4. Hiệu quả điều trị đau dây thần kinh tọa bằng phương pháp kết hợp điện châm huyết Giáp tích L1-L5 tại Bệnh viện Y học cổ truyền tỉnh Đắk Lắk	The effect of electroacupuncture at the Jiaji points L1-L5 on treating sciatic nerve pain at the Dak Lak Traditional Medicine Hospital	
Lê Thị Mơ & Phạm Ngọc Liễu	Le Thi Mo & Pham Ngoc Lieu	31
5. Tỷ lệ kháng Rifampicin và một số yếu tố liên quan ở bệnh nhân mắc lao phổi Xpert dương tại Bệnh viện phổi Đắk Lắk	Prevalence of Rifampicin resistance and associated factors among Xpert-positive pulmonary tuberculosis patients at Dak Lak Tuberculosis and Lung diseases Hospital	
Trịnh Bá Hùng Mạnh	Trinh Ba Hung Manh	38
6. Đặc điểm lâm sàng và một số yếu tố liên quan đến mức độ nặng của viêm phổi ở trẻ em tại bệnh viện Đa khoa Vùng Tây Nguyên	Clinical characteristics and associated factors of severe pneumonia in children at the Central Highlands Regional General Hospital	
Nguyễn Thị Thúy Hằng	Nguyen Thi Thuy Hang	46
7. Đánh giá kết quả thay khớp gối toàn phần không tái tạo mặt khớp bánh chè tại Bệnh viện Đa khoa Vùng Tây Nguyên	Evaluation of outcomes of Total Knee Arthroplasty without patellar resurfacing at the Central Highlands Regional General Hospital	
Nguyễn Minh Trực, Trịnh Duy Khánh & Nguyễn Ngọc Thiện	Nguyen Minh Truc, Trinh Duy Khanh & Nguyen Ngoc Thien	52
KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN	SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES	
8. Tác động của doanh nghiệp kiểm toán chuyên gia đến tính kịp thời của báo cáo tài chính bán niên ngành ngân hàng tại Việt Nam	Impact of industry specialist auditors on the timeliness of interim financial reports in Vietnamese banks	
Phạm Thanh Hùng, Nguyễn Thị Trà Giang, Bùi Thị Thanh Thùy & Võ Xuân Hội	Pham Thanh Hung, Nguyen Thi Tra Giang, Bui Thi Thanh Thuy & Vo Xuan Hoi	59
9. Nhận thức của giáo viên trung học phổ thông về việc sử dụng ChatGPT trong việc tạo bài kiểm tra đọc hiểu tiếng Anh cho học sinh lớp 10	High school teachers' perceptions of using ChatGPT for designing English reading comprehension tests for tenth-grade students	
Hoàng Hồng Phương & Lê Thị Hạ Quỳnh	Hoang Hong Phuong & Le Thi Ha Quynh	67

10. Các nhân tố ảnh hưởng tới hiệu quả làm việc nhóm của sinh viên Trường Du lịch - Đại học Huế
Đặng Thị Tuyết Ngọc, Lê Thị Thanh Giao & Đoàn Khánh Hưng
Factors affecting the effectiveness of students' teamwork at the School of Hospitality and Tourism, Hue University
Dang Thi Tuyen Ngoc, Le Thi Thanh Giao & Doan Khanh Hung 76
11. Thực trạng đạo đức, lối sống của sinh viên trường Đại học Tây Nguyên
Vũ Minh Chiến & Nguyễn Thị Thanh Vân
The current status of morality and lifestyle among students at Tay Nguyen University
Vu Minh Chien & Nguyen Thi Thanh Van 87
12. Ảnh hưởng của văn hoá doanh nghiệp đến sự gắn bó của nhân viên làm việc tại công ty dịch vụ Mobifone khu vực 7
Phan Thị Xuân Hương & Đỗ Nguyễn Quỳnh Lam
The influence of corporate culture on employee commitment at the Mobifone service company region 7
Phan Thi Xuan Huong & Do Nguyen Quynh Lam 94
13. Ảnh hưởng của văn hoá truyền thống trong tiểu thuyết Mạc Ngôn
Phan Thị Tâm Thanh
The influence of traditional culture in Mo Yan's novels
Phan Thi Tam Thanh 109
14. Giáo dục đạo đức môi trường cho sinh viên theo quan điểm của triết học Mác – Lênin
Phạm Thị Tâm
Environmental ethics education for students from the perspective of Marxist-Leninist philosophy
Pham Thi Tam 116
15. Chất lượng dịch vụ giao hàng chặng cuối đến sự hài lòng của khách hàng thương mại điện tử tại Bình Định
Kiều Thị Hương, Lê Nhật Hằng, Dương Thị Nhớ, Lê Thị Mỹ Quyên, Phan Ngọc Vi & Nguyễn Châu Duyên
The impact of last-mile delivery service quality on e-commerce customer satisfaction in Binh Dinh
Kieu Thi Huong, Le Nhat Hang, Duong Thi Nho, Le Thi My Quyen, Phan Ngoc Vi & Nguyen Chau Duyen 122

THỰC TRẠNG ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN

Vũ Minh Chiến¹, Nguyễn Thị Thanh Vân²

Ngày nhận bài: 06/12/2024; Ngày phản biện thông qua: 27/12/2024; Ngày duyệt đăng: 15/03/2025

TÓM TẮT

Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên là công tác quan trọng của việc đào tạo nhân tài cho quốc gia. Nghiên cứu này điều tra thực trạng đạo đức, lối sống của sinh viên trường Đại học Tây Nguyên. Kết quả cho thấy đại bộ phận sinh viên có lối sống tích cực, đạo đức tốt. Tuy nhiên bên cạnh đó còn một bộ phận sinh viên được đánh giá thực hiện các quy định về đạo đức, lối sống ở mức bình thường, thậm chí là chưa tốt đến rất chưa tốt. Bài báo này cũng đề xuất biện pháp tích cực để tăng cường hiệu quả công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên.

Từ khoá: đạo đức, lối sống, sinh viên, đại học Tây Nguyên.

1. MỞ ĐẦU

Công tác giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống cho thế hệ trẻ được Đảng và Nhà nước đặc biệt quan tâm chỉ đạo và ban hành các văn bản quan trọng. Chỉ thị số 42 - CT/TW của Ban Bí thư về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 – 2030” đã khẳng định “*Giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ luôn được Đảng, Nhà nước, gia đình, nhà trường và toàn xã hội quan tâm...*” (Ban Chấp hành Trung ương, 2015). Đồng thời “*Tăng cường, tạo chuyển biến tích cực, toàn diện trong hoạt động giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức lối sống cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng có đạo đức trong sáng, lối sống văn hoá, tuân thủ pháp luật, bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định lý tưởng cách mạng, có trách nhiệm đối với bản thân, gia đình và xã hội, có kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp, tay nghề cao*” cũng được nhấn mạnh trong Quyết định số 1895/QĐ - TTg về việc phê duyệt chương trình “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2021 -2030” (Chính phủ, 2021). Ngày 03/10/2018 Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1299/QĐ-TTg về việc phê duyệt đề án “Xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học giai đoạn 2018 - 2025” trong đó đặt ra mục tiêu: “*Tăng cường xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học nhằm tạo chuyển biến căn bản về ứng xử văn hóa của cán bộ quản lý, nhà giáo, nhân viên, học sinh, sinh viên để phát triển năng lực, hoàn thiện nhân cách, lối sống văn hóa; xây dựng văn hóa trường học lành mạnh, thân thiện; nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo;*

góp phần xây dựng con người Việt Nam: yêu nước, nhân ái, nghĩa tình, trung thực, đoàn kết, cần cù, sáng tạo” (Chính phủ, 2018).

Bên cạnh đó mục tiêu tổng quát của công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi nhiệm kỳ 2022 – 2027 đã khẳng định “*Xây dựng thế hệ thanh niên Việt Nam phát triển toàn diện, giàu lòng yêu nước, có ý chí tự cường, tự hào dân tộc; có lý tưởng cách mạng, hoài bão, khát vọng vươn lên xây dựng đất nước phồn vinh, hạnh phúc; có đạo đức, ý thức công dân, chấp hành pháp luật; có sức khỏe; có văn hóa, kiến thức khoa học, công nghệ, kỹ năng sống; có nghề nghiệp, ý chí lập thân, lập nghiệp; năng động, sáng tạo. Phát huy tinh thần xung kích, tình nguyện, sáng tạo, trách nhiệm của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đặc biệt là trong hội nhập quốc tế, chuyển đổi số quốc gia, góp phần hiện thực hóa mục tiêu phát triển đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*” (Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, 2022).

Trường Đại học Tây Nguyên là trường đại học đa ngành, tính đến năm 2024 đã có lịch sử 47 năm hình thành và phát triển. Năm học 2024 - 2025 nhà trường có 7.538 sinh viên, sứ mệnh của nhà trường là “Đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ phục vụ cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội. Bảo tồn và phát huy các giá trị văn hoá của dân tộc” (Trường Đại học Tây Nguyên, 2024). Trong nhiều năm qua, Đại học Tây Nguyên là nơi đào tạo và cung cấp nguồn lực chất lượng cao không chỉ cho vùng Tây Nguyên và cho cả nước. Vì vậy, chú trọng công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên trường Đại học Tây Nguyên là việc làm hết sức cần thiết. Trong những năm qua, Trường Đại học Tây Nguyên đã nỗ lực chăm lo rèn luyện

¹Khoa Sư phạm, Trường Đại học Tây Nguyên;

²Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Vũ Minh Chiến; ĐT: 0835139539; Email: vmchien@ttn.edu.vn.

đạo đức, lối sống cho sinh viên bằng nhiều biện pháp, tuy nhiên, trong bối cảnh xu thế mới hiện nay, công tác giáo dục đạo đức, lối sống có nhiều đặc điểm mới, bên cạnh đó, công tác này cũng gặp phải nhiều thách thức mới như hiện tượng lệch lạc về ý thức văn hoá đạo đức trong sinh viên, lệch lạc về nhân sinh quan, giá trị quan và đạo đức quan, bên cạnh đó các yếu tố khách quan như tác động tiêu cực từ các thế lực thù địch và mạng xã hội (Nguyễn Thị Lan Anh, 2021; Hoàng Thị Kim Liên, 2023) đặt ra yêu cầu cấp thiết cho công tác nghiên cứu tăng cường và nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên ở các trường đại học, trong đó trường Đại học Tây Nguyên không phải là ngoại lệ.

Trong thế kỉ 21, đào tạo sinh viên trở thành nguồn nhân lực cho đất nước, kiến tạo nhà trường văn minh là việc làm bắt buộc, tăng cường giáo dục đạo đức cho sinh viên để sinh viên được thực sự phát triển toàn diện cả về phẩm chất và năng lực là nhiệm vụ quan trọng. Yêu cầu thực tiễn đối với trường đại học là nhất định phải nắm bắt chặt chẽ đặc điểm về tư tưởng, đạo đức, lối sống của sinh viên, đảm bảo triển khai có hiệu quả công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên, để định hướng đúng đắn cho sinh viên về mặt tư tưởng, đạo đức và có lối sống lành mạnh, tích cực, phù hợp với yêu cầu của xã hội.

2. VẬT LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

- Khảo sát nhận thức của sinh viên về tầm quan trọng của công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên và tự đánh giá của sinh viên về những

phẩm chất đạo đức, lối sống cơ bản của bản thân.

- Đề xuất một số biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên hiện nay.

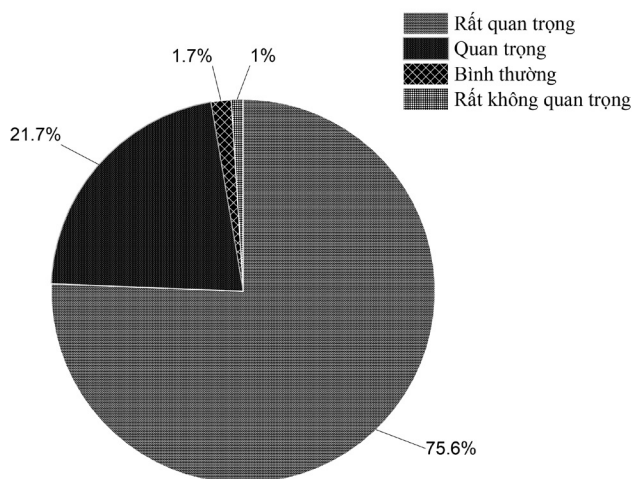
2.2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu này sử dụng phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi. Điều tra 300 sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên thuộc 08 Khoa chuyên ngành là khoa Chăn nuôi – Thú y, Khoa Khoa học tự nhiên và công nghệ, Khoa Kinh tế, Khoa lý luận chính trị, Khoa Nông lâm nghiệp, Khoa Ngoại ngữ, Khoa Sư phạm, Khoa Y Dược.

3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

3.1. Đánh giá của sinh viên về tầm quan trọng của công tác giáo dục đạo đức, lối sống

Đánh giá của sinh viên về tầm quan trọng của công tác giáo dục đạo đức, lối sống được thể hiện trong hình 1. Đối với đánh giá của sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên về mức độ quan trọng của công tác giáo dục đạo đức, lối sống, có 75,6% sinh viên lựa chọn mức độ rất quan trọng, 21,7% sinh viên lựa chọn mức độ quan trọng, 1,7% lựa chọn mức độ bình thường, và có 1,0 % lựa chọn mức độ rất không quan trọng. Như vậy có thể thấy, mặc dù đại đa số sinh viên (97,3%) đều cho rằng công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên là quan trọng đến rất quan trọng thì vẫn có một bộ phận nhỏ (2,7%) sinh viên có suy nghĩ là bình thường hoặc rất không quan trọng, con số này dù nhỏ nhưng cũng phản ánh vẫn còn một bộ phận sinh viên chưa coi trọng công tác rèn luyện đạo đức, lối sống, có thể dẫn đến một số vấn đề về tư tưởng, đạo đức trong sinh viên, đối tượng này rất cần có định hướng giáo dục phù hợp.

Hình 1. Đánh giá của sinh viên về tầm quan trọng của công tác giáo dục đạo đức, lối sống

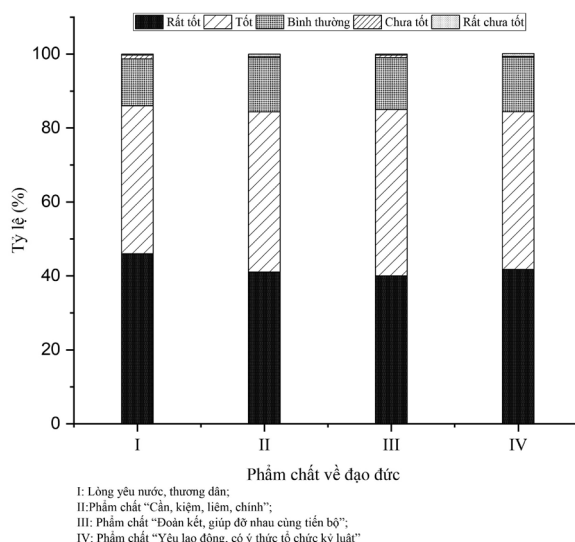
3.2. Đánh giá về phẩm chất đạo đức, lối sống của sinh viên trường Đại học Tây Nguyên

3.2.1. Đánh giá về phẩm chất đạo đức

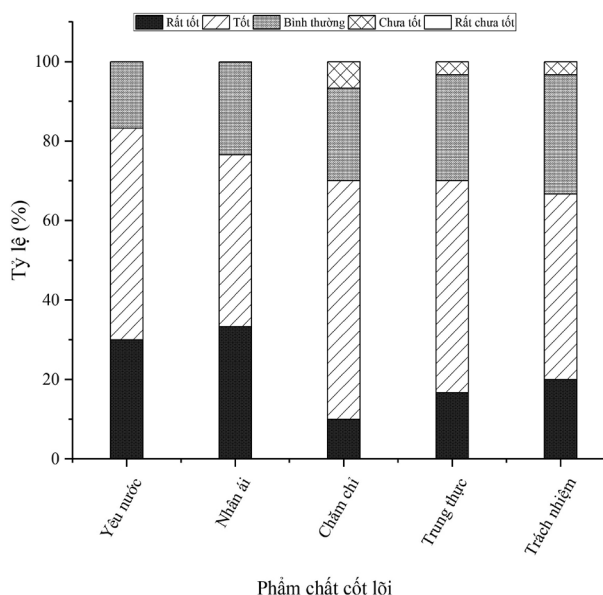
Hình 2 thể hiện đánh giá về mức độ rèn luyện các phẩm chất đạo đức của sinh viên. Các phẩm chất đạo đức số I: phẩm chất đạo đức về lòng yêu

nước, thương dân, II: phẩm chất cần, kiệm, liêm chính, III: phẩm chất về đoàn kết, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ, và IV: phẩm chất yêu lao động, có ý thức tổ chức kỉ luật được sinh viên tự đánh giá ở mức tốt đến rất tốt đều đạt tỷ lệ trên 80,0%, lần lượt là 86,0%, 84,3%, 85,0% và 84,4%. Như vậy có thể thấy bộ phận sinh viên tự đánh giá bản thân đạt được các phẩm chất đạo đức ở mức độ tốt đến

rất tốt chiếm tỷ lệ khá cao, tuy nhiên vẫn còn một tỷ lệ đáng kể sinh viên tự đánh giá bản thân đạt được mức độ bình thường ở các phẩm chất này, tỷ lệ này nằm trong phạm vi từ 12,7 – 14,7%, đồng thời có một bộ phận nhỏ sinh viên trong phạm vi 1,0 - 1,3% đánh giá phẩm chất đạo đức của bản thân từ chưa tốt đến rất chưa tốt.

Hình 2. Mức độ rèn luyện phẩm chất đạo đức của sinh viên

Hình 3. Mức độ rèn luyện những phẩm chất cốt lõi của sinh viên

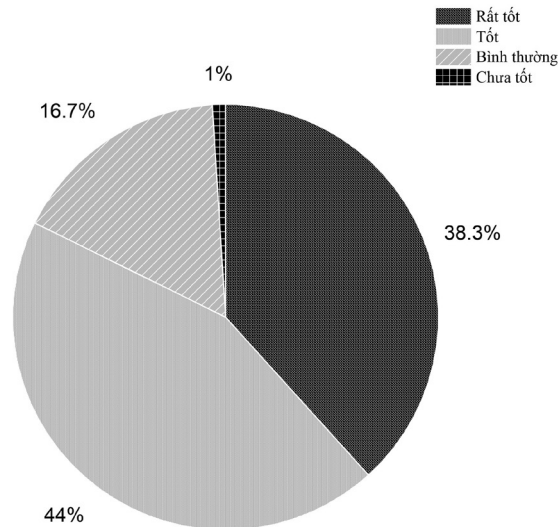
Kết quả tự đánh giá về mức độ rèn luyện những phẩm chất cốt lõi của sinh viên được thể hiện trong hình 3 cho thấy, tiêu chí rèn luyện phẩm chất yêu nước, phẩm chất nhân ái, phẩm chất chăm chỉ, phẩm chất trung thực và phẩm chất trách nhiệm được sinh viên đánh giá ở mức tốt và rất tốt chiếm tỷ lệ khá cao, tỷ lệ này nằm trong phạm vi 83,4 - 86,0%. Bên cạnh đó có một bộ phận sinh viên đánh giá ở mức bình thường, chiếm tỷ lệ giao động trong phạm vi 12,7 -15,3%, tuy nhiên có một số ít

sinh viên đánh giá ở mức chưa tốt đến rất chưa tốt, nằm trong phạm vi 1,0 - 1,3%.

3.2.2. Đánh giá về lối sống

(1) Lối sống lành mạnh

Lối sống lành mạnh là lối sống tích cực, có nhận thức, hành vi, thói quen của lối sống văn minh, tiến bộ, phù hợp với bản sắc dân tộc Việt Nam.

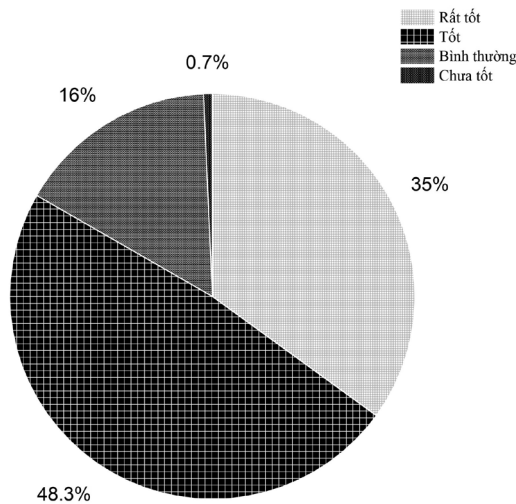

Hình 4. Đánh giá mức độ thực hành lối sống lành mạnh của sinh viên trường ĐHTN

Hình 4 thể hiện các mức độ đánh giá về thực hành lối sống lành mạnh của sinh viên trường Đại học Tây Nguyên. Kết quả cho thấy, có 82,3% sinh viên tự nhận xét bản thân thực hiện ở mức tốt và rất tốt, có 16,7% sinh viên tự đánh giá bản thân ở mức bình thường, tuy nhiên vẫn có 1,0% sinh viên đánh giá bản thân thực hiện chưa tốt.

(2) Lối sống có trách nhiệm

Lối sống có trách nhiệm là thể hiện trách nhiệm của cá nhân với tập thể và cộng đồng, biết ủng hộ, khuyến khích những biểu hiện của lối sống văn minh, tiến bộ, phù hợp với bản sắc dân tộc, biết phê phán những biểu hiện của lối sống lạc hậu, ích kỷ.

Hình 5. Đánh giá mức độ thực hành về lối sống có trách nhiệm của sinh viên trường ĐHTN

Đánh giá mức độ thực hành lối sống có trách nhiệm của sinh viên trường Đại học Tây Nguyên được phản ánh trong hình 5. Đối với nhận xét là có trách nhiệm của cá nhân với tập thể và cộng đồng, biết ủng hộ, khuyến khích những biểu hiện của lối sống văn minh, tiến bộ, phù hợp với bản sắc dân tộc, biết phê phán những biểu hiện của lối sống lạc hậu, ích kỷ thì có 73,3% sinh viên tự đánh giá bản thân thực hiện từ tốt đến rất tốt, có 16,0% sinh viên tự đánh giá ở mức thực hiện bình thường. Tuy nhiên vẫn còn một bộ phận rất nhỏ chiếm 0,7%

sinh viên tự đánh giá bản thân thực hiện chưa tốt.

3.3. Đề xuất biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên.

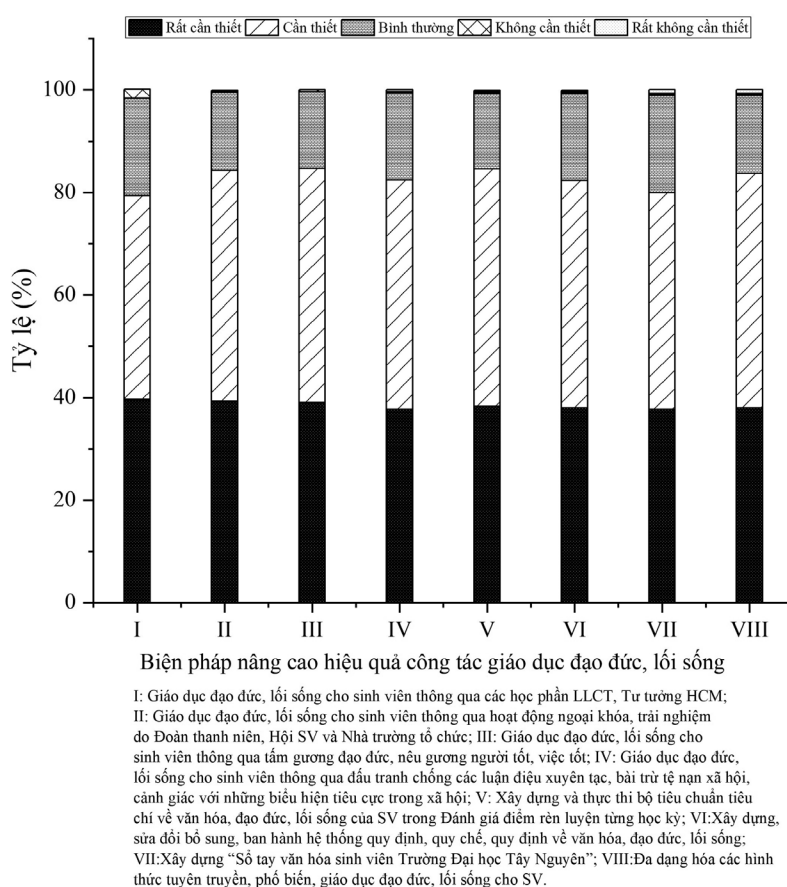
Nhìn từ góc độ thực tiễn công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên tại Trường Đại học Tây Nguyên, để triển khai tốt hơn công tác này, tác giả cho rằng cần nghiêm túc nghiên cứu kỹ lưỡng, có chiều sâu từng biện pháp và kết hợp vận dụng tổng hợp các biện pháp, gồm: 1. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua các học phần Lý luận

chính trị, trong đó có môn Tư tưởng Hồ Chí Minh; 2. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm đa dạng do Đoàn thanh niên, Hội sinh viên và Nhà trường tổ chức; 3. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua tấm gương đạo đức, nêu gương người tốt, việc tốt; 4. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua đấu tranh chống các luận điệu xuyên tạc, bài trừ tệ nạn xã hội, cảnh giác với những biểu hiện tiêu cực trong xã hội; 5. Xây dựng và thực thi bộ tiêu chuẩn tiêu chí về văn hóa, đạo đức, lối sống của SV trong đánh giá điểm rèn luyện từng học kỳ, cập nhật thường xuyên minh chứng trên cơ sở dữ liệu, phục vụ công tác đánh giá điểm rèn luyện được chính xác, công bằng, khách quan; 6. Xây dựng, sửa đổi bổ sung, ban hành hệ thống quy định, quy chế, quy định về văn hóa, đạo đức, lối sống; 7. Xây dựng “Sổ tay văn hóa sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên”. 8. Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến,

giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên.

Qua nắm bắt ý kiến của sinh viên về sự cần thiết của các biện pháp đã nêu trong công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên, đại bộ phận sinh viên (chiếm tỷ lệ từ 79,4 – 84,7%) đánh giá các biện pháp giáo dục đạo đức, lối sống ở mức cần thiết và rất cần thiết (hình 6).

Như vậy, căn cứ kết quả khảo sát trong sinh viên và tình hình thực tiễn hiện nay tại Trường Đại học Tây Nguyên, rất cần thiết phải nghiên cứu cơ sở lý luận của từng biện pháp đã nêu bằng cách thông qua nghiên cứu những mặt thuận lợi, những mặt khó khăn của từng biện pháp để xác định phương hướng vận dụng biện pháp đó vào công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên một cách cụ thể, chi tiết. Có như vậy mới chủ động được công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên tại Trường Đại học Tây Nguyên trong bối cảnh hiện nay.

Hình 6. Đánh giá các biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên tại Trường ĐHTN

4. KẾT LUẬN

Nghiên cứu này cho thấy đại bộ phận sinh viên trường Đại học Tây Nguyên có nhận thức đúng về tầm quan trọng của công tác giáo dục đạo đức lối sống cho sinh viên.

Đại bộ phận sinh viên có đạo đức tốt, thể hiện ở mức độ đánh giá về lòng yêu nước, thương dân; phẩm chất cần, kiệm, liêm chính; phẩm chất về đoàn kết, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ; phẩm chất yêu lao động, có ý thức tổ chức kỉ luật. Bên cạnh

đó các phẩm chất rèn luyện cốt lõi của sinh viên yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm cũng được phần lớn sinh viên tự đánh giá bản thân các phẩm chất này ở mức độ từ tốt đến rất tốt.

Nhận xét về việc thực hành lối sống lành mạnh, đa số sinh viên nhận xét bản thân thực hiện tốt đến rất tốt lối sống lành mạnh, tích cực, có nhận thức, hành vi, thói quen của lối sống văn minh, tiến bộ, phù hợp với bản sắc dân tộc Việt Nam. Tương tự, cũng có một tỷ lệ cao sinh viên thực hành tốt lối sống có trách nhiệm, thực hiện tốt trách nhiệm của cá nhân với tập thể và cộng đồng, biết ủng hộ, khuyến khích những biểu hiện của lối sống văn minh, tiến bộ, phù hợp với bản sắc dân tộc, biết phê phán những biểu hiện của lối sống lạc hậu, ích kỷ.

Trong công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên trong bối cảnh hiện nay, cần tiếp tục nghiên cứu chi tiết cơ

sở lý luận để kết hợp vận dụng có hiệu quả các biện pháp sau: 1. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua các học phần Lý luận chính trị, trong đó có môn Tư tưởng Hồ Chí Minh; 2. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm đa dạng do Đoàn thanh niên, Hội sinh viên và Nhà trường tổ chức; 3. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua tấm gương đạo đức, nêu gương người tốt, việc tốt; 4. Giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua đấu tranh chống các luận điệu xuyên tạc, bài trừ tệ nạn xã hội, cảnh giác với những biểu hiện tiêu cực trong xã hội; 5. Xây dựng và thực thi bộ tiêu chuẩn tiêu chí về văn hóa, đạo đức, lối sống của SV trong Đánh giá điểm rèn luyện từng học kỳ; 6. Xây dựng, sửa đổi bổ sung, ban hành hệ thống quy định, quy chế, quy định về văn hóa, đạo đức, lối sống; 7. Xây dựng “Sổ tay văn hóa sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên”. 8. Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục đạo đức, lối sống cho sinh viên.

THE CURRENT STATUS OF MORALITY AND LIFESTYLE AMONG STUDENTS AT TAY NGUYEN UNIVERSITY

Vu Minh Chien¹, Nguyen Thi Thanh Van²

Received Date: 06/12/2024; Revised Date: 27/12/2024; Accepted for Publication: 15/03/2025

ABSTRACT

Strengthening moral and lifestyle education is an important task in cultivating national talents. This study investigates the current situation of morality and lifestyle among college students at Tay Nguyen University. The results show that the majority of college students have good morals and a positive lifestyle, while at the same time, there are also some college students who do not follow good moral codes and standards in their lifestyle. This article also proposes some methods that are conducive to strengthening the moral and lifestyle education of college students at Tay Nguyen University.

Keywords: moral, lifestyle, college student, Tay Nguyen University.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban Chấp hành Trung ương (2015). *Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030*. Chỉ thị số 42 - CT/TW của Ban Bí thư Khóa XII.
- Chính phủ (2018). *Xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học giai đoạn 2018 – 2025*. Quyết định số 1299/QĐ-TTg, ngày 03/10/2018 Thủ tướng Chính phủ ban hành về việc phê duyệt đề án.

¹Faculty of Education, Tay Nguyen University;

²Faculty of Foreign languages, Tay Nguyen University;

Corresponding author: Vu Minh Chien; Tel: 0835139539; Email: vmchien@ttn.edu.vn.

- Chính phủ (2021). *Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2021 - 2030*. Quyết định số 1895/QĐ - TTg của Thủ tướng Chính phủ.
- Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh (2022). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII (2022 -2027)*. NXB Thanh Niên.
- Hoàng Thị Kim Liên (2023). *Giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức, lối sống của sinh viên trước tác động của mạng xã hội*. Tạp chí quản lý Nhà nước.
- Nguyễn Thị Lan Anh (2021). *Giáo dục đạo đức cho sinh viên ở các trường đại học, cao đẳng giai đoạn hiện nay*. Tạp chí Khoa học giáo dục Việt Nam.
- Trường Đại học Tây Nguyên (2024). *Báo cáo kiểm điểm thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước và Nghị quyết hội nghị viên chức, người lao động năm học 2023 - 2024; phương hướng thực hiện nhiệm vụ năm học 2024 – 2025*.